

VARAM administrētais Eiropas Savienības finansējums pašvaldības infrastruktūras projektos

**Rīga
21.12.2011.**

**VIDES AIZSARDZĪBAS UN
REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA**

www.varam.gov.lv

VARAM – administrētie fondi

Teritoriju attīstībai pašvaldībām ir pieejami:

- **Eiropas Sociālais fonds (5 026 716 milj.LVL)**
- **Eiropas Reģionālās attīstības fonds
(452 200 135 milj.LVL)**
- **Kohēzijas fonds (405 680 523 milj.LVL)**
- **ES struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriālās sadarbība"
programmas piešķiruma apjoms Latvijai (55,99 milj. EUR)**
- **Klimata pārmaiņu finanšu instruments (131 812 000 LVL)**

VARAM – administrētie fondi

ESF :

- 1.5.3.1.aktivitāte “Speciālistu piesaiste plānošanas reģioniem, pilsētām un novadiem”
- 1.5.3.2.aktivitāte “Plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību attīstības plānošanas kapacitātes paaugstināšana”

ERAF :

- 3.1.4.3.aktivitāte “Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros”
- 3.1.4.4.aktivitāte “Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai”
- 3.6.1.2.aktivitāte “Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība”
- 3.6.1.1.aktivitāte Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”
- 3.6.2.1.aktivitāte "Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai”
- 3.4.1.1. aktivitāte “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000”
- 3.4.1.5.2.apakšaktivitāte „Hidrotehnisko būvju rekonstrukcija plūdu draudu risku novēršanai un samazināšanai”

VARAM – administrētie fondi

Kohēzijas fonds:

- 3.5.1.1. aktivitāte “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000”
- 3.5.1.2.1.apakšaktivitāte “Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija”
- 3.5.1.2.2.apakšaktivitāte “Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība”
- 3.5.1.2.3.apakšaktivitāte “Dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība”

ES struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriālās sadarbība" programmas

- Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma
- Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programma
- Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma
- Igaunijas – Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programma
- Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma
- Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programma
- Starpreģionu sadarbības programma INTERREG IV C

Klimata pārmaiņu finanšu instruments

ES fondu finansējums vides aizsardzībai

Vides prasību ieviešana

ERAF :

- 3.4.1.1. aktivitāte “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000”
- 3.4.1.5.2.apakšaktivitāte „Hidrotehnisko būvju rekonstrukcija plūdu draudu risku novēršanai un samazināšanai”

Kohēzijas fonds:

- 3.5.1.1. aktivitāte “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000”
- 3.5.1.2.1. apakšaktivitāte “Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija”
- 3.5.1.2.2.apakšaktivitāte “Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība”
- 3.5.1.2.3. apakšaktivitāte „Dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība”

Ūdenssaimniecības projekti

3.4.1.1. "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000"

- Noteikumi MK apstiprināti 28.07.2008. **Nr.606**
- Projektus līdzfinansē no **Eiropas Reģionālās attīstības fonda** līdzekļiem.
- Aktivitāti īsteno atklātas projektu iesniegumu atlases veidā.
- Pieejamais ERAF finansējuma **100 848 003** latu, projektu iesniedzēju nodrošinātais finansējums, minimālais apjoms **17 796 708** lati.
- **Finansējuma nodrošinājums:** ERAF - nepārsniedz 85 %, projekta iesniedzējs nodrošina finansējumu vismaz 15 % apmērā.

3.4.1.1 "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000"

- **Projekta iesniedzējs** - ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, kas saskaņā ar pārvaldes lēmumu vai pašvaldības un kapitālsabiedrības līgumu (atkarībā no projekta iesniedzēja juridiskā statusa) sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumus projekta teritorijā.

3.4.1.1. "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000"

- **Aktivitātes mērķis** ir ūdenssaimniecības pakalpojumu – ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas – kvalitātes uzlabošana un ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības paplašināšana, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi, samazinot vides piesārņojumu un ūdenstilpju eutrofikāciju, sekmējot ūdens resursu un energoresursu racionālu izmantošanu.
- **Aktivitātes ietvaros atbalsta:**
 - kvalitatīva dzeramā ūdens sagatavošanu, piegādes nodrošināšanu un ūdens resursu aizsardzību;
 - ar komunālajiem notekūdeņiem vidē novadītā piesārņojuma apjoma samazināšanu;
 - normatīvajos aktos noteiktajiem ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitātes rādītājiem atbilstošu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu.

Finansējuma kvotu sadalījums pa plānošanas reģioniem

3.4.1.1. aktivitātei

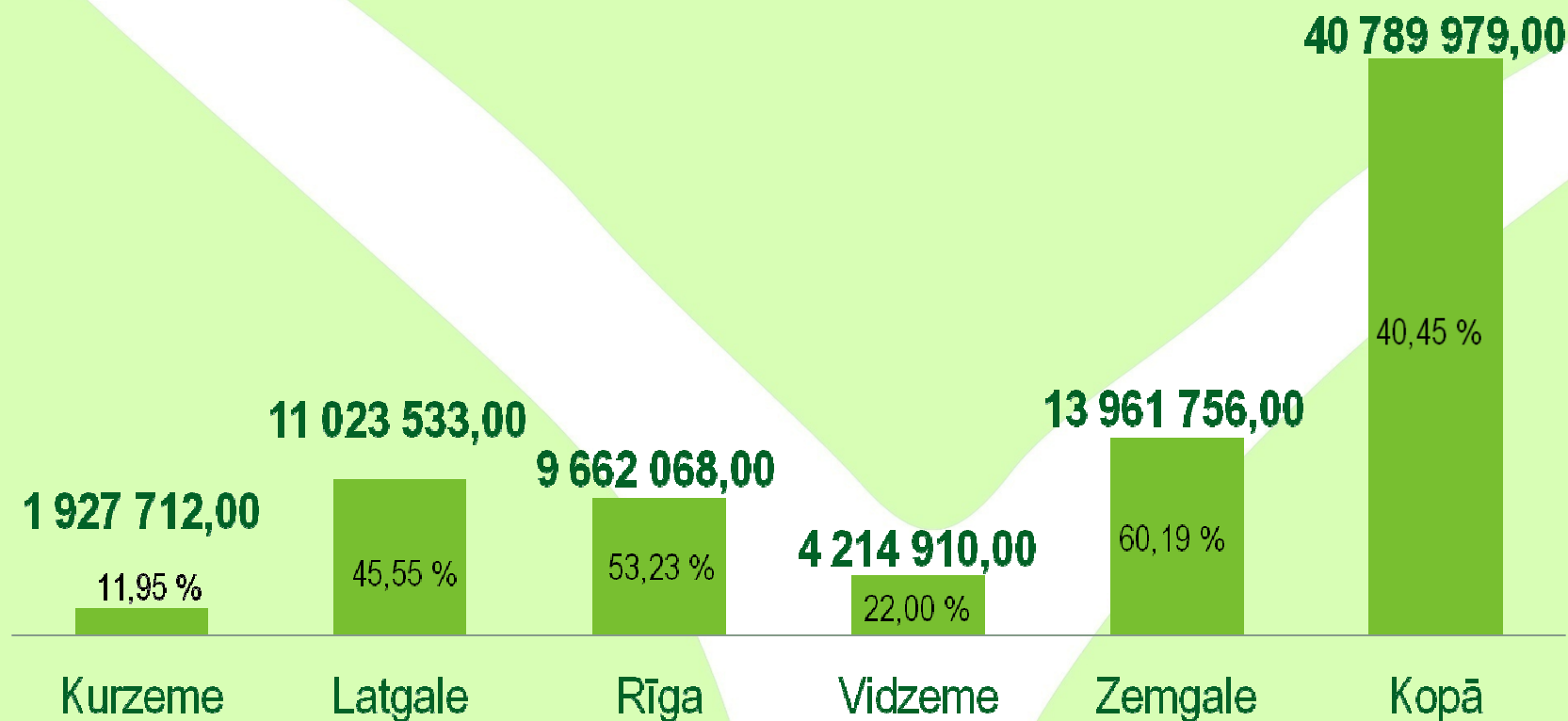
Nr. p.k.	Plānošanas reģions	Apdzīvotās vietas* (skaits)	Apdzīvoto vietu* īpatsvars (%)	Kvota (lati)
1.	Rīga	105	18	18 152 641
2.	Vidzeme	114	19	19 161 121
3.	Kurzeme	95	16	16 135 681
4.	Zemgale	134	23	23 195 041
5.	Latgale	140	24	24 203 521
	Kopā	588	100	100 848 003

1.-5.atlases kārtas finansējuma pieprasījums

Plānošanas reģions	Finansējuma kvota reģionam, LVL	Pieprasītā finansējuma procentuālā attiecība no reģionam noteiktās finansējuma kvotas ,%	
		1. – 4.kārta	1. – 5.kārta
Rīgas plānošanas reģions	18 152 640	41,74	46,77
Vidzemes plānošanas reģions	19 161 120	61,99	78,00
Kurzemes plānošanas reģions	16 135 681	79,28	88,05
Zemgales plānošanas reģions	23 195 041	38,89	39,81
Latgales plānošanas reģions	24 203 521	48,23	54,45
Kopā	100 848 003	52,50	59,55

Reģioniem pieejamais ERAF līdzfinansējums (LVL) un reģiona kvotas atlikums (%)

3.5.1.1. aktivitāte “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000”

- Noteikumi MK apstiprināti 04.12.2007. **Nr.836**
- Projektus līdzfinansē no **Kohēzijas fonda** līdzekļiem.
- Aktivitāti īsteno **ierobežotas** iesniegumu atlases veidā.
- Pieejamais KF finansējuma apmērs **301 861 417** lati, valsts budžeta finansējums – **13 751 148** lati (1.un 4.kārtas projektiem), pašvaldību budžeta finansējums vismaz **2 556 829** lati, privātā finansējums apmērs vismaz **17 549 117** lati.
- Finansējuma nodrošinājums: **1.kārtas projektiem** (apstiprināti līdz 01.01.2009) **KF līdzfinansējums nepārsniedz 85%**, **2.un 3.kārtas projektiem – nepārsniedz 95%**, un **4.kārtas projektiem – nepārsniedz 93%**.

3.5.1.1. aktivitāte “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000”

	Projektu skaits sarakstā	Pieejamais finansējums, LVL
2007.-2010.gada 1.projektu grupas saraksts	51	148 244 225
2009.-2011.gada 2.projektu grupas saraksts	30	99 718 657
2010.-2013.gada 3.projektu grupas saraksts	6	27 188 307
2011.-2015.gada 4.projektu grupas saraksts	16	26 710 228

No 2011.gada 11.novembra līdz 2012.gada 11.janvārim tiek pieņemti 4.atlases kārtas projektu iesniegumi.

Šobrīd ir pabeigti 8 projekti (visi no 1.projektu grupas saraksta).

Ūdenssaimniecības būvju būvniecības projektu vērtēšanas komisija (ŪBK)

Izveidota ar 19.02.2008. Vides ministra rīkojumu Nr.46 un darbojas saskaņā ar 18.12.2007. MK noteikumiem Nr.912.

- ŪBK izdod atzinumu par sākotnējo projekta ieceri (912.not. 1.pielikums)
- Izdod akceptu par tehniski ekonomisko pamatojumu

Ūdenssaimniecības būvju būvniecības projektu vērtēšanas komisija (ŪBK)

- TEP ūdenssaimniecības projektos tiek izvērtēts:

Projekta finanšu plāns (LVL)

Ieņēmumu – izdevumu analīze un naudas plūsma

Projekta dzīvotspēja (atmaksāšanās 30 gadu periodā)

Maksājumu par ūdenssaimniecības pakalpojumiem īpatsvars attiecībā pret mājsaimniecības ienākumiem (nepārsniedz 4%, nav zemāks par 2 % (attiecīgi iekļaujot reinvestīcijas))

Projekta pieteicēja kredītsaistību apjoms projekta īstenošanas laikā

Izmaksu ieguvumu analīze (Cost benefit analyses) – tiek veikta 30 gadu periodam

Finansiālās darbības rādītāji

- Finansiālā ienesīguma vērtība ($FRR/C < \text{diskonta likme}$)
- Finansiālā neto pašreizējā vērtība $FNPV/C < 0$

Ekonomiskās darbības rādītāji

- Ekonomiskā neto pašreizējā vērtība ($ENPV > 0$)
- Finansiālā ienesīguma vērtība ($ERR > \text{sociālā diskonta likme}$)
- Ieguvumu un izmaksu samērs ($B/C \geq 1$)
- Jūtīguma analīze

Tarifu politikas atbilstība sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķina metodikai un principam „piesārņotājs maksā”, t.i. tarifā vismaz daļēji ir iekļauts nolietojums, saglabājoties pakalpojumu saņēmēju maksātspējai.

3.4.1.5.2.apakšaktivitāte „Hidrotehnisko būvju rekonstrukcija plūdu draudu risku novēršanai un samazināšanai”

- Aktivitātes ietvaros īstenotos projektus 100% apmērā finansē **ERAF**
- Pieejamais ERAF finansējums **3,51 milj. latu**
- Aktivitātes mērķis ir samazināt plūdu risku teritorijās, kas atbilst plūdu risku novērtēšanas un pārvaldības nacionālās programmas pirmā plūdu riska vai ārkārtas scenārija **1C kritērijam**.
- Aktivitāti īsteno atklātas projektu iesniegumu atlases veidā.
- Aktivitātes ietvaros atbalsta esošo hidrotehnisko būvju rekonstrukciju plūdu apdraudēto teritoriju aizsardzībai
- Projekta iesniedzējs var būt pašvaldības un valsts institūcijas, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem civilās aizsardzības jomā nodrošina pretplūdu pasākumus

3.4.1.5.2.apakšaktivitāte „Hidrotehnisko būvju rekonstrukcija plūdu draudu risku novēršanai un samazināšanai”

- 1C kritērija pasākumi

- Liepājas pilsētas applūduma teritorijas izpēte un nepieciešamo aizsardzības pasākumu izstrāde un veikšana (veikta jūras krastu nostiprināšana un veco nostiprinājumu rekonstrukcija; izbūvēta pārgāzne uz Tirdzniecības kanāla)
- Ventspils pilsētas plūdu riska teritorijas izpēte un aizsardzības pasākumu izstrāde (veikti pasākumi plūdu riska samazināšanai)
- Varkaļu kanāla slūžu rekonstrukcija
- Lielupes kreisā krasta (posmā no st. Dzintari līdz st. Dubulti) nostiprinājuma rekonstrukcija
- Babītes poldera rekonstrukcija
- Jelgavas pilsētā un piegulošajās teritorijās aizsargdambju un citu hidrotehnisko būvju, ka arī lietus ūdeņu kolektora rekonstrukcija un pilnveidošana. LVL
- Tehniski atjaunotas Spoļītes poldera, Tomes poldera, Ikšķiles -I poldera un Ikšķiles II poldera sūkņu stacijas, t.sk. tiks uzstādīti rezerves strāvas avoti sūkņu stacijās

Atkritumu saimniecības projekti

Kohēzijas fonda aktivitātēm piešķirtais un projektiem apstiprinātais finansējums

Aktivitāte	Piešķirtais KF finansējums	Projektiem apstiprinātais KF finansējums
Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija	13,77 milj. LVL	6,05 milj. LVL
Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība	28,18 milj. LVL	25,16 milj. LVL
Dalītas atkritumu vākšanas sistēmas attīstība	39,05 milj. LVL	10,07 milj. LVL

3.5.1.2.3.apakšaktivitāte „Dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība” (1)

- Aktivitātes ietvaros īstenotos projektus līdzfinansē no **Eiropas Savienības Kohēzijas fonda** līdzekļiem.
- Pieejamais KF finansējums **39 055 719** lati
- Finansējuma nodrošinājums: KF – maks 50 %, uzņēmumi, valsts budžeta finansējums papildus nav paredzēts.
- Aktivitāti īsteno atklātas projektu iesniegumu atlases veidā.
- **Projekta iesniedzējs:**
 - kapitālsabiedrība, kurai noslēgts līgums ar pašvaldību par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu attiecīgajā administratīvajā teritorijā
 - kapitālsabiedrība kurai noslēgts līgums ar pakalpojumu saņēmēju par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu.

3.5.1.2.3.apakšaktivitāte „Dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība” (2)

- **Aktivitātes mērķis** - izveidot ilgtspējīgu atkritumu, tai skaitā bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, atbalstot atkritumu dalītas vākšanas infrastruktūras attīstību, veicināt materiālu otrreizēju izmantošanu.
- **Aktivitātes ietvaros atbalsta:**
 - apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma samazināšanu;
 - izlietotā iepakojuma dalīto vākšanu apglabājamo atkritumu apjoma samazināšanai;
 - bīstamo atkritumu atdalīšanu no kopējās sadzīves atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu plūsmas;
 - bīstamo atkritumu savākšanas sistēmas attīstību.

Atlases izsludināšana

Uzsaukumu laika grafiks pēc MK noteikumu Nr.1487 grozījumiem

Kārta	Projektu iesniegumu atlases uzsākšana	Pieejamais KF finansējums
4.	līdz 2012.g. 10.janvārim	9,661 milj. LVL
5.	līdz 2012.g. 1.martam	9,661 milj. LVL
6.	līdz 2012.g. 1.jūnijam	9,661 milj. LVL

- Projekta iesniegumu atbildīgajā iestādē iesniedz **triju mēnešu** laikā pēc atklātas projektu iesniegumu atlases kārtas izsludināšanas.
- Projektu iesniegumu skaits projekta iesniedzējam uz KF līdzfinansējumu atlases kārtā **nav ierobežots**.

Plānots veikt papildu grozījumus:

- Plānots veikt grozījumus Ministru kabineta 2009. gada 15.decembra noteikumos Nr. 1487 „Noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.5.1.2.3.apakšaktivitāti „Dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība””:
 - paplašinot projektu iesniedzēju loku ar kapitālsabiedrībām, kuras veic saimniecisko darbību un kurām vismaz 50% no apgrozījuma ir saistīts ar atkritumu apsaimniekošanu;
 - precizējot atbalsta piešķiršanas nosacījumus, iekļaujot atbalstāmajās darbībās notekūdeņu dūņu apstrādi.

3.5.1.2.2. “Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība” (1)

- Noteikumi MK apstiprināti 18.08.2008. Nr. 667
- Projektus līdzfinansē no **Eiropas Savienības Kohēzijas fonda** līdzekļiem.
- Pieejamais KF līdzfinansējums 28 182 440 latī, nacionālais finansējums – 4 973 372 latī.
- Aktivitāti īsteno ierobežotas projektu iesniegumu atlases veidā.
- **Projekta iesniedzējs ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs**, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir atbildīgs par sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu darbības nodrošināšanu.

3.5.1.2.2. “Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība” (2)

- **Finansējuma nodrošinājums:** KF – 85 % , valsts budžeta finansējums papildus nav paredzēts.
- Projektu iesniegumu atlasī izsludina trijās projektu iesniegumu atlases kārtās:
 - pieejamais finansējums – 3,02 milj. latu

3.5.1.2.2. “Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība” (3)

- **Aktivitātes mērķis:** izveidot ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, nodrošinot atkritumu apglabāšanu un apstrādi cilvēku veselībai un videi drošā veidā, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamību - pilsētās 100 procentiem; - lauku teritorijās 80 procentiem iedzīvotāju.
- **Aktivitātes ietvaros atbalsta:**
atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras izveide atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanai atbilstoši reģionālajiem atkritumu apsaimniekošanas plāniem – poligonu un poligonu atbalstošās infrastruktūras izveide, lai nodrošinātu normatīvajiem aktiem atbilstošu atkritumu apglabāšanu un samazinātu atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu daudzumu.

3.5.1.2.1.apakšaktivitāte „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija” (1)

- **MK. Nr.490 spēkā no 19.07.08.**
- Projektus līdzfinansē no **Eiropas Savienības Kohēzijas fonda** līdzekļiem.
- Aktivitāti īsteno ierobežotas projektu iesniegumu atlases veidā, projekta iesniedzējs ir:
- pašvaldība, kuras teritorijā atrodas normatīvo aktu prasībām neatbilstoša atkritumu izgāztuve;
- pašvaldība, kas ir atbildīga par radīto piesārņojumu.

3.5.1.2.1.apakšaktivitāte „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija” (2)

- Aktivitātes ietvaros pieejamais Kohēzijas fonda finansējums ir 13 774 958 lati un nacionālais publiskais finansējums - 6 482 332 lati.
- KF finansējums 3.projektu iesniegumu atlases kārtai 7,72 milj. lati
- Finansējuma nodrošinājums: KF – Rīgā 50%, Latvijā – 85%, pašvaldības finansējums

3.5.1.2.1.apakšaktivitāte „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija” (3)

- **Aktivitātes mērķis** - samazināt negatīvo ietekmi uz vidi, ko rada atkritumi un vides aizsardzības prasībām neatbilstošās izgāztuves.
- **Aktivitātes ietvaros atbalsta** normatīvo aktu prasībām neatbilstošo sadzīves atkritumu izgāztuvju kopējās atkritumu apglabāšanas zonas rekultivāciju:
 - darbības, kas tieši saistītas ar izgāztuves rekultivāciju;
 - pēcrekultivācijas monitoringa aprīkojuma nodrošināšanu.

Pēc MK noteikumu grozījumiem trešo projektu iesniegumu atlases kārtu plānots izsludināt līdz **2012.gada 1.martam**.

3.5.1.2.1.apakšaktivitāte „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija” (4)

Grozījumi MK noteikumos:

- Kohēzijas fonda projektu iesniegumu atlasī izsludina **trijās** projektu iesniegumu atlases kārtās:
- Kohēzijas fonda finansējuma saņēmējam visas Kohēzijas fonda projekta aktivitātes jāīsteno **trīs** gadu laikā pēc vienošanās noslēgšanas par Kohēzijas fonda projekta īstenošanu.
- 1.pielikums papildināts ar 4 izgāztuvēm

Plānotie projektu konkursi (atlases)

- Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija (3.kārta no 01.03.2012.)
- Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība (2.kārtas 2.uzsaukums (Piejūras SAAR) un 3.kārta (atlikums) no 31.10.2011 līdz 02.01.2012.)
- Dalītās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība (4.kārta no 10.01.2012.)

Paldies par uzmanību!

www.esfondi.lv

www.varam.gov.lv

Līdzfinansē Eiropas Savienība

Ieguldījums Tavā nākotnē!

